St. 112 Poštnina plačana v gotovini (Tassa pagata con la posta) V Trstu, v petek 12. maja 1922 Posamezna številka 20 stotink Letnik XLVII

EDINOST

Izhaja, izvzemši ponedeljek, vsak dan zjutraj. Ulica (ulica) sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo uredništvu, pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Naročnino in oglase plačuje naročnik. Odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarna Edinost. Naročnina znaša za mesec L 7. —, 3 mesece L 19.50, pol leta L 32. —, in celo leto L 60. —. Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm*.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 40 cent osmrtnice, in zahvale, poslanice in vabila po L 1· —, oglasi denarnih zavodov *mm* po L 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L 2 — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Licejska kr
LJUBLJANA

Vojna odškodnina

Vprašanje vojne odškodnine je eno najvažnejših vprašanj, ki neposredno zadevajo našo deželo. Naši Julijski Krajini je nekako usojeno, da se mora za vsako mrvo svojih pravic hudo boriti, preden ji odločujoči krogi privoščijo vsaj en del tega kar ji gre. Vojna odškodnina, avtonomija, izmenjava denarja, svobodna luka in še razna druga gospodarska, jezikovna in kulturna vprašanja so izložena v vsaki dobi svojega «reševanja» neštetim pastem, tako da se sedaj splošno govori o nekaki tajni protijulijski zaroti.

Kar se tiče vprašanja vojne odškodnine, moramo predvsem pribiti, da se je vlada gledè te zadeva obnašala v zadnjem času zelo neviteški. Izdala je svoj čas, kakor znano, zelo lep zakon o vojnih odškodninah, na podlagi katerega bi naš trpin prišel hitro in redno do svojega imetja, ki mu ga je razdejala vojna. Toda kar se nam je z eno roko dajalo, se nam je z drugo jemalo. Dne 2. februarja t. l. je izdala rimska vlada oni zloglasni odlok, s katerim se je postavila proti zakonu in si kakor v zasramovanje prejšnjega zakona o vojni odškodnini prilastila pravico ne samo pregledati in overiti dosedanje pogodbe kar bi bilo v popolnem redu, temveč jih tudi razveljaviti. Zmešnjava in zastoj, ki sta sledila vsled tega odloka v vsem obnovitvenem delu, sta vznemirila množice vojnih trpinov, vojni oškodovanci so se čutili ogroženi v svojih najbolj življenskih interesih. Čutili so, da jim je vlada napovedala boj in so ga sprejeli brez obotavljanja.

Boj proti pačenju in sabotiranju zakona o vojnih odškodninah se je začel 2. aprila t. l. Stalni odbor za varstvo vojnih oškodovancev v Gorici je sklical za ta dan v Gorico tabor, katerega se je udeležila ogromna množica julijskega ljudstva obeh narodnosti. Na tem taboru so bile sklenjene v glavnem sledeče zahteve: 1. Odlok od 2. februarja naj se prekliče; 2. naj se pri določevanju odškodnine za pohištvo ter rokodelsko in kmetsko orodje imajo pred očmi današnje in ne predvojne cene; 3. naj se raztegne na našo deželo zakon z dne 3. julija 1919., s katerim prevzema država vse občinske dolgove za l. 1916 - 1920.; 4. naj se prizna kreditnemu zavodu v Gorici neodvisnost od beneškega zveznega zavoda; 5. država se odpove vsakemu plačevanju obresti na predujme; 6. naj se odpravi plačevanje vseh davkov, dokler dežela ni vzpostavljena.

To so v glavnem zahteve vojnih oškodovancev. Na taboru 2. aprila je bilo obenem sklenjeno, da se skliče 1. maja drugi tabor, ako vlada ne ugodi upravičenim zahtevam vojnih oškodovancev. Na tem taboru bi se imelo skleniti, da odstopijo vsi občinski sveti na Goriškem in da se nehajo plačevati davki. Nekoliko dni pred 1. majem (26. aprila) je odpotovala iz Gorice v Rim slovensko - laška komisija, da stopi v stike s pristojnimi ministrstvi in jim zopet predoči zahteve vojnih oškodovancev. V tej komisiji so gg. Besednjak, Cosolo, Sturani, Gorjan, Targioni, Ribi, Luzzatto in od julijskih poslancev Virgilij Šček in Fulvij Suvich. Vsa komisija je bila sprejeta dvakrat od ministra za nove pokrajine Maggiorina Ferrarisa in enkrat od načelnika osrednjega urada za nove pokrajine. Na teh posvetovanjih se je jasno pokazalo, da je minister za nove pokrajine Maggiorino Ferraris odločen nasprotnik izpolnitve zahtev vojnih oškodovancev. Ni pa dal nikakega končnega odgovora, izgovarjajoč se z genovsko konferenco, ki zadržuje ministrskega predsednika, brez katerega da mu ni mogoče storiti nikake končne odločitve.

Po dokončanih pogovorih z ministri se je sestala preteklo soboto v Rimu vsa komisija, da sklene, kakšno zadržanje naj se zavzame spričo odpora s strani vlade. Na tem sestanku je bilo sklenjeno, da se člani komisije razen dr. Sturani-ja in dr. Targioni-ja povrnejo iz Rima domov. V Rimu pa naj se agitacija nadaljuje z vsemi sredstvi. V ta namen je ožji odbor napisal več člankov, ki so bili objavljeni v listih «Avanti», «Corriere d' Italia», «Il Tempo», «Il Popolo Romano», «La Tribuna». Živahna agitacija se vodi tudi pri posameznih strankah v parlamentu. Preteklo soboto je bila ožja komisija sprejeta od političnega tajnika Ljudske stranke Don Sturza. Isti dan je bila sprejeta tudi od ministrskega predsednika Facte, ki je bil prišel iz Genove v Rim k otvoritvi zbornice. **Do sedaj pa ni še nikakega končnoveljavnega odgovora. Vlada se pri svojem cincanju izgovarja, kakor rečeno, z genovsko konferenco.**

Takšen je v sedanjem hipu položaj pogajanj zastopstva vojnih oškodovancev z vlado. Kakor pri vseh svojih odporih proti upravičenim zahtevam julijskega prebivalstva, tako se vlada tudi v svojem odporu proti življenskim zahtevam vojnih oškodovancev naslanja na pomoč raznih več ali manj tajnih sil. Ministra za nove pokrajine Maggiorina Ferrarisa, ki je, kakor rečeno odločen nasprotnih zahtev naših vojnih trpinov, podpirajo beneški poslanci in razni zakulisni činitelji. Ta odpor se mora zlomiti. Kljub vsem spletkam bo vlada morala izpremeniti svoje naziranje. Ako bi se pa hotela še dalje šaliti z nesrečnimi vojnimi trpini, potem bo ljudstvo znalo zopet stopiti na branik svojih pravic, svojega zdravja in svojega življenja.

Drugi tabor, ki se je imel vršiti 1. maja, se je moral vsled okoliščin odložiti, toda ni bil nikakor odpovedan. Rod trpinov, bodi pripravljen, da še v teku tega meseca poveš pobijalcem tvojih pravic svoj zadnji opomin!

Pravična stvar trpečega ljudstva mora zmagati!

KONFERENCA V GENOVI

Rusi so odgovorili - Nezadovoljnost pri Čehoslovakih in Poljakih

GENOVA, 11. Rusi so, kakor znano, odložili predložitev svojega odgovora na zadnjo spomenico, čeravno je bil ta odgovor že pripravljen. V prvi vrste se ima odložitev pripisati novim navodilom moskovske vlade, v drugi pa tudi nasvetom, ki so jih dobili od nekaterih zastopnikov devetih držav. Čičerin je namreč tekom včerajšnjega dneva obiskal italijanskega ministra vnanjih stvari, kateremu je sporočil v glavnih obrisih vsebino ruskega odgovora, popravljenega po zadnjih navodilih iz Moskve. Ruski odgovor ima povsem polemičan značaj. Posebno pa se napadajo zapadne države zaradi tega, ker ne smatrajo sovjetske Rusije za enakopravno drugim državam in ker vzdržujejo okoli nje gospodarsko in politično blokado potom oboroženih sosednih držav. Po kritiki uvoda spomenice zapadnih držav, ki ga smatra ruska delegacija za pomankljivega, posebno z ozirom na finančno stran načrta za obnovitev Rusije, prehaja ruski odgovor na posamezne pogoje za sodelovanje pri gospodarski obnovitvi Rusije. Rusi ne sprejemajo in ne odklanjajo posameznih točk; omejujejo se le na ugovore in pridržke. Glede 7. točke pa, ki govori o privatni lastnini, predlagajo, naj bi se rešitev tega vprašanja poverila odboru strokovnjakov.

Minister Schanzer je opozoril predsednika ruske delegacije, da bi imel tak odgovor za posledico dolgotrajno odgoditev rešitve ruskega vprašanja, tekom katere bi znal nastati položaj, ki bi mogel privesti tudi do prekinjenja konference v veliko škodo Rusiji. Tudi nemška delegacija je baje posredovala pri ruski delegaciji in ji nasvetovala, naj izpremeni besedilo svojega odgovora.

Rusko obotavljanje je povzročilo precejšenj nemir v konferenčnih krogih, posebno ker je Francija začela zopet pritiskati. Predsednik francoske delegacije Barthou je pisal snoči predsedniku konference Facti to-le pismo: «Gospod predsednik, po vsem, kar je bilo rečeno, sem bil upravičen smatrati, da bo ruska delegacija končno danes izročila svoj odgovor na spomenico, ki ste ji jo poslali skupno s pridržki g. Barrerja glede končnoveljavnega zadržanja francoske delegacije. Nerazumljivo je, zakaj se ta odgovor še vedno odlaga. Jaz smatram, da Vas moram opozoriti na resne ugovore, ki jih lahko povzroči ta odgovor in na nujnost, da se naredi konec nadaljnjemu zavlačevanju, katerega francoska delegacija ne bi mogla trpeti. Izvolite sprejeti i. t. d.»

Rusi se medtem bržkone ne zmenijo dosti za francoski pritisk, ki se jih glede odgovora na spomenico pravzaprav ne tiče. Francija in Belgija, kakor znano, nista podpisali spomenice in ruska delegacija torej ne bo odgovorila njima temveč ostalim državam. Ruska delegacija je predvidevala francoski pritisk in je vprašala pismeno predsednika Facto, katere države so pravzaprav podpisale spomenico. Znano je, da je Barrere, ki je predsedoval francoski delegaciji kot Barthoujev namestnik na dan podpisovanja spomenice izjavil, da si francoska vlada pridržuje podpis spomenice. Ruska delegacija je hotela izvedeti, ali je med tem časom francoska vlada morda že pooblastila svojo delegacijo, da podpiše spomenico. Včeraj je ministr Schanzer odgovoril predsedniku ruske delegacije, da so spomenico podpisale vse države razen Francije, Belgije in Nemčije, katera poslednja se po sklepu zaveznikov ne sme udeleževati razprav o ruskem vprašanju, katero je za se že rešila s sklenitvijo posebnega dogovora z Rusijo.

Na vsak način pa se pričakuje, da bo ruska delegacija odgovorila v kratkem.

Ruski odgovor izročen

GENOVA, 11. Čičerin je danes izročil Schanzerju odgovor na zadnjo spomenico. Ruski odgovor ugotavlja, da spomenica ni približala ruskega vprašanja k rešitvi, pač pa da pomeni v gotovem oziru korak nazaj od pogojev, ki so bili stavljeni Rusiji z dogovorom v vili De Albertis z dne 20. aprila in z londonsko spomenico ter tudi s kaneskimi pogoji. Sklicujoče države so utemeljile povabilo Rusije v Genovo s potrebo, da se da polomljenemu evropskemu sistemu novo življensko moč. Sredstvo za dosego tega cilja bi morala biti gospodarska obnovitev centralne in vzhodne Evrope. Ruska delegacija je opozorila konferenco na dejstvo, da mora biti podlaga njenega delovanja reševanje vprašanja gospodarske obnovitve Rusije. Ruska delegacija je s svoje strani pripravljena proučevati v skladu z drugimi državami to temeljno vprašanje, ki bi vrnilo svetovni industriji 140 miljonov konsumentov in ogromno množino surovin. Vsled tega je prišla ruska delegacija v Genovo s številnimi načrti in predlogi glede kreditov in posojil, ki so potrebni Rusiji kot odškodnina za stvarna jamstva in že vpeljana pravna jamstva, ki naj zagotove tujcem spoštovanje njihovega premoženja in njihovih pravic. Nameravala je tudi predložiti seznam industrijskih, poljedelskih in drugih koncesij, ki bi jih dala tujcem, toda do danes to vprašanje še ni prišlo na dnevni red vkljub vsem naporom ruskim delegatov. Odbor izvedencev je stavil kot predpogoj vsaki nadalji razpravi o tem vprašanju, da mora Rusija sprejeti poravnanje državnih in privatnih dolgov. Ta metoda — poudarja ruski odgovor je morala spraviti v nič najvažnejši del dela na konferenci. Namesto da bi bil odbor izvedencev začel z vprašanji, ki bi bila povzročila najmanj sporov, je postavil na prvo mesto vprašanje, ki je moralo zaradi svoje politične in pravne zapletenosti povzročiti najživahnejšo razpravo. Splošna vprašanja, ki zanimajo ves svet, so se podredila interesom minulosti, ki se tičejo le gotovih skupin tujcev, ki smatrajo, da je predpogoj za sodelovanje tujega kapitala pri povzdigi Rusije priznanje dolgov bivših ruskih vlad in privatnih obvez. Mnogo kapitalistov pa ni čakalo na to rešitev in je začelo že delovati v Rusiji. Pritok kapitala v Rusijo ne bo pospeševala rešitev teh vprašanj, temveč garancije, ki jih bo dala ruska vlada in mednarodna konsolidacija te vlade po njenem pravnem priznanju. Sumničenja ruske vlade z ozirom na njeno zadržanje nasproti bodočim ruskim upnikom, ker noče podpisati z zaprtimi očmi pretežkih pogojev, ne more prejudicirati zadržanja sovjetske Rusije, ki je izšla iz revolucije, nasproti onim, ki bodo hoteli s svojim kapitalom in tehničnim znanjem sodelovati pri njenem obnavljanju. Dejstvo, da ruska delegacija v vprašanju dolgov najbolj resno upošteva koristi ruskega naroda in gospodarsko zmožnost Rusie, dokazuje, da hoče sprejeti samo obveze, ki jih bo mogla izpolniti. Dejstvo je, da je več kot ena država, zastopana na konferenci, že odklonila plačanje svojih dolgov, več kot ena država je že zaplenila imetje ubežnikov, ne da bi se jim bile delale ovire, ki se delajo sovjetski Rusiji. Trdovratnost, s katero nekatere države delajo na tem, da izključijo Rusijo iz gospodarskega in političnega mednarodnega življenja se razume, če se pomisli, da niso bile zadoščene nekatere finančne zahteve. Če bi se upoštevalo, kaj je stalo svet to postopanje, ki so ga začele Zedinjene države, svet in Rusijo samo, bi se moralo sklepati, da gre tukaj samo za interese bivših lastnikov podržavljenih imetij. Sovjetska delegacija ugotavlja, da je poizkus, da se prodere v Genovi s kakim socialnim programom v navzkrižju s prvo kannesko določbo.

Ruski odgovor prehaja po tem uvodu na posamezne točke.

Poljska in Čehoslovaška ozlovoljeni proti Lloydu Georgeu

Zadnji sklep sklicujočih držav, da se georgijsko in azerbejdžansko vprašanje izključi iz programa konference, ker da gre za azijske države, je povzročil silno razburjenje pri protisovjetskih zastopnikih teh držav. Le - ti očitajo zaveznikom, da jim je le za petrolejske vire v teh državah, kateterih izkoriščanje jim je zagotovila ruska sovjetska vlada. Petrolej — pravijo — je zaveznikom bolj na srcu kakor pravičnost.

Toda včerajšnja seja zastopnikov sklicujočih držav je naredila slabo kri tudi pri Čehoslovakih, posebno pa pri Poljakih, pri prvih zaradi sklepa, da pride vprašanje madžarskih manjšin pred forum konference, pri drugih zaradi vprašanja vzhodne Galicije, ki so jo Poljaki že smatrali za svojo in o katere končni usodi se bo še-le sedaj razpravljalo. Poljaki trde, da je tudi pri tem vprašanju igral glavno vlogo galicijski petrolej. Lloyd George, ki je že v Parizu vedno nastopal proti poljskim zahtevam, ko je šlo za gornješlezijsko vprašanje, je tudi takrat nastopil proti poljskim koristim in tudi prodrl s svojim stališčem. Včerajšnji sklep bo imel za posledico, da se bo Poljska, ki je doslej vztrajala na srednji poti med Anglijo in Francijo, postavila odločno na francosko stran. Znala bi je slediti tudi Čehoslovaška in z njo vsa Mala ententa, katere zastopniki itak čakajo ugodne priložnosti za to. Sicer pa so veliki zavezniki, ko gre za njihove koristi vkljub sporom vendar ... složni. V imenu te sloge je romala v koš spomenica prebivalstva saarske kotline, ker je tako hotela Francija. Ko se dajo «prisrčne vezi» med Anglijo in Francijo dokazati na tuj arčun, ne najdeta ti dve državi nikoli nobenih sporov. — Da bi ublažil vtisek včerajšnjega sklepa, je obiskal italijanski minister vnanjih stvari Schanzer Beneša in Skirmunta, s katerima se je dolgo pogovarjal. Pred tem obiskom je bil Schanzer na obedu z Lloyd Georgeom.

O včerajšnji seji je izdala angleška delegacija to-le poročilo: Vprašanje vzhodne Galicije in Litve bo predloženo na predlog Lloyda Georgea v proučitev prvi podkomisiji in če bo treba, bo predložen tudi plenarni seji. Temu predlogu se je uprl Barthou, ki smatra, da se o teh vprašanjih ne sme razpravljati v Genovi, ker spadajo pred poslaniško konferenco. Lloyd je bil za takojšnjo razpravo o teh nujnih vprašanjih; poudarjal je tudi, da bi bili druga in tretja točka kaneskih sklepov zastonj, če se nima razpravljati v Genovi o teh vprašanjih. Barthou je nato pristal na to, da se o teh vprašanjih razpravlja v podkomisiji, odločno pa se je uprl proti temu, da bi prišla pred plenarno sejo.

Glede madžarskega pisma je Barthou poudarjal, da spada to vprašanje sicer pred Zvezo narodov, da pa nima nič proti temu, da razpravlja o njem podkomisija, katere člani so tudi zastopniki nasledstvenih držav. Lloyd George je zahteval vkljub Schanzerjevemu sklicevanju na pravilnik konference, da se k razpravi pritegne tudi madžarski zastopnik.

Lloyd George je tudi predlagal, naj se razpravlja o bolgarski spomenici in naj se pritegne k razpravi Stambulinski sam.

Glede papeževega pisma je Barthou pripomnil, da se o čl. 2. in 3. lahko razpravlja, ne pa o čl. 3. Facta in Jaspar sta tudi izključevala čl. 3. Lloyd George je nato izjavil, da ni nihče bolj za versko svobodo kot on. Mnenja zastopnikov petih držav glede verskih vprašanj so se zelo križala. Jaspar je trdil, da morajo vlasti složno podpirati sv. stolico. Lloyd George je pripomnil, da ne vidi, kako je mogoče nastopiti, ne da bi se vtikali v rusko notranjo politiko, strinja pa se popolnoma s tem, da se mora prečitati papeževa spomenica v prvi podkomisiji in da se vzame na znanje ne samo zaradi dolgovanega spoštovanja nasproti sv. stolici, temveč tudi nasproti osebi sedanjega papeža, ki je prijatelj konference. Gotov je, da sv. stolica ne bo vztrajala pri čl. 3., ki bi lahko ogrozil mir vzhodne Evrope.

Sporazum med Vatikanom in Rusijo dosežen?

Zadnja papeževa spomenica je bila precej omajala položaj ruske delegacije, toda zdi se, da je Vatikan popustil od svojih zahtev glede povrnitve zaplenjenega premoženja vsem verskim konfesijam v Rusiji. Vsaj tako se da sklepati iz oficioznih poročil o pogajanjih, ki so se vršila v Sv. Margeriti med vatikanovim zastopnikom mons. Pizzardom in Čičerinom. Čičerin je sprejel brez ugovora prvi dve točki papeževe spomenice glede svobode veroizpovedi in vesti ter zaščite katoliških misij v Rusiji. Tretjo točko glede povrnitve privatne lastnine verskim konfesijam je pa Čičerin odločno odklonil. Mons. Pizzardo je baje v imenu Vatikana pristal na umeknitev te točke. Na ta način bi bil torej sporazum dosežen in tudi rusko stališče nasproti posvetnim državam okrepčano.

Zbornica

RIM, 11. Na včerajšnji seji parlamenta so se sprejeli razni zakonski načrti, kakor: načrt za izdatek 13,000.000 lir za gradnjo novih poslopij za pomorsko, naučno in justično ministrstvo ter za državno računovodstvo; načrt za razširjenje genovske univerze; načrt za varstvo naravnih krasot ter še nekaj drugih zakonov.

Jugoslavija

Jugoslovensko državno posojilo

BELGRAD, 11. Jugoslovenski dopisni urad javlja: Ministrski svet je na svoji včerajšnji seji sklenil, da se sprejme v načelu ponudba posojila s strani družbe Blaira. Finančnemu ministru je bilo naloženo, naj z omenjeno družbo dovrši tozadevna pogajanja.

Proklamacija hrvatske republike

LJUBLJANA, 11. O proglasitvi hrvatske republike, ki je vzbudila po nekaterih krajih Evrope toliko veselja, katero pa je le kratko trajalo, piše «Slovenski Narod»: Snoči ob 19. je zazvonil telefon in telefonska centrala nas je obvestila, da nas nujno kliče naš inozemski poročevalec. «Senzacionalna vest prihaja iz Italije», so bile njegove prve besede, «vest, ki povzroča na Dunaju in v Budimpešti kolosalno zanimanje in veliko pozornost». Na to je nam korespondent ves zasopljen, dal to-le vest: «Rim, 9. maja. «Stampa» javlja iz Barija: Hrvati so proklamirali svojo neodvisnost in poverili vodstvo vladnih poslov temu-le ministrstvu: ministrski predsednik Stjepan Radić, podpredsednik Jakopić, minister zunanjih del Dandović, minister vojne Stisedi in minister notranjih del Gagliardi.» — Krohotaje smo prejeli to vest, ker smo si bili takoj na jasnem, da je «Stampa» posnela to «originalno brzojavko» po novici, ki so jo pred štirinajstimi dnevi kolportirali razni peštanski in dunajski fiakerski listi, samo s to razliko, da je na «ministrski listi» napravila «Stampa» iz Jankovića Jakopića, iz Drinkovića Dandovića in iz Stipetića Stisedija. Samo ob sebi se razume, da smo korespondentu pojasnili stvar ter še dostavili, da je bil kralj Aleksander v trenotku, ko je «Stampa» prezentirala svetu svojo senzacionalno novico v Zagrebu in da mu je občinstvo prirejalo navdušene ovacije ... Pravijo, da je bilo snoči razočaranje na Dunaju in v Pešti, pa tudi v Gradcu in Celovcu zelo veliko.»

Francija

Kaj bo ukrenila reparacijska komisija

PARIZ, 11. «Matin» pravi: Vse kaže, da člani reparacijske komisije soglašajo v tem, da ne more biti nemški odgovor podlaga za nove razprave, ter da bi bila morala Nemčija predložiti določene protipredloge ali pa sprejeti stavljene ji pogoje v polnem obsegu. Zdi se torej, da bo reparacijska komisija najbrž še enkrat posredovala pri nemški vladi v tem smislu ter jo pozvala, naj predloži točen načrt, in sicer pred 31. maja t. l., ali pa naj sprejme pogoje od 21. marca.

Poslaniška konferenca. — Orožje v Gornji Šleziji. — Odškodnina Ameriki za dolozno uničene «Zeppeline».

PARIZ, 11. Poslaniška konferenca se je sestala danes predpoldne v Quay d'Orsay. Sestanku sta prisostvovala tudi maršal Foch in general Veyland. Konferenca je vpogledala poročilo medzavezniške komisije za Gornjo Šlezijo, v kolikor se tiče nedavnega odkritja zaloge orožja. Vrhu tega je konferenca pretehtovala visokost odškodnine, katera pritiče Zedinjenim državam namesto «Zeppelinov», ki bi jih bila morala nemška vlada izročiti Zedinjenim državam, ki so jih pa Nemci uničili, da preprečijo njihovo predajo.

Nemčija

Nemški odgovor reparacijski komisiji

BERLIN, 11. Včeraj je odgovorila nemška vlada na noto reparacijske komisije od 13. aprila t. l. Nemška vlada izjavlja, da smatra v prvi vrsti za potrebno, da se vsi državni stroški krijejo z davki in notranjimi posojili, ne da bi se večala inflacija. Svote, ki se imajo plačati inozemstvu, se bodo dosegle z inozemskimi posojili. Dalje pravi nota, da se bo nemška vlada potrudila izvršiti od reparacijske komisije določene pogoje, pripominja pa, da so nekateri izmed teh pogojev neodejstljivi. Konečno zahteva nota podaljšanje nekaterih rokov, ki nemška vlada izjavlja da jih ne more sprejeti.

Dobra volja Nemčije. — Zunanje posojilo.

BERLIN, 11. Neka službena nota poudarja, da Nemčija stavlja le naprej nove predloge ter tako odpira pot novim pogajanjem. Nota, ki je bila izročena v sredo reparacijski komisiji, dokazuje dobro voljo Nemčije. Nemčija se hoče z entento sporazumeti, smatra pa za absolutno potrebno, da ji dovoli inozemstvo posojilo. Konečno prosi Nemčija, naj se ji podaljša rok, v katerem bi morala odgovoriti zaveznikom. To pa zato, ker so nekateri člani nemške vlade v Genovi. Obenem obvešča nemška vlada reparacijsko komisijo, da se je onih 50 miljonov zlatih mark, ki dospejo 15. maja, točno plačalo.

Nemška nota glede škode, povzročene po vstaji v Gornji Šleziji

BERLIN, 11. Svojčas so Nemci zahtevali od zaveznikov, naj vzamejo nase stroške, izvirajoče iz vstaje v Gornji Šleziji, ter predlagali, naj se stroški pokrijejo s krajevnimi dohodki Gornje Šlezije. Poslaniška konferenca je ta predlog proučila ter odgovorila nemški vladi z noto od 14. marca 1922. Zavezniki so zahteve Nemcev nekoliko skrčili. Sedaj je odgovorila nemška vlada ter poslala zadevno novo noto londonskemu, rimskemu in pariškemu kabinetu. V noti zahtevajo Nemci, naj se položaj znova prouči, ker nasprotuje prva nota poslaniške konference načelom in duhu versaillesske pogodbe. Nujno potrebno je, da se škoda, povzročena po vstaji, poravna, kajti težavni položaj, v katerem se nahaja Gornja Šlezija, postaja čezdalje bolj kočljiv. Edinole takojšnja akcija s strani zavezniških vlad lahko prepreči hujše posledice.

Anglija

Zbornica. — Zaščita manjšin v Mali Aziji

LONDON, 11. Doljna zbornica. Neki poslanec poroča, da je na Bližnjem Vzhodu od 30 tisoč po Turkih interniranih Grkov umrlo 10 tisoč, da so ostali otroci Grkov zapuščeni, ker so Turki ropali grške žene. Poslanec dostavlja, da se o resničnosti te vesti ne more dvomiti, ker prihaja od načelnika neke ameriške pomožne kolone, ter zahteva, naj ukrenejo zavezniki potrebne mere, da se ščitijo krščanske manjšine v Turčiji. Chamberlain je odgovoril, da soglašajo z ameriškim poročilom vse vesti, ki jih je prejela angleška vlada. Angleški visoki komisar v Carigradu ej dobil nalog, da sestavi tozadevno poročilo. Na žalost — dostavlja Chamberlain — zavezniki v tem hipu niso v stanu, da bi ščitili manjšine v pokrajinah, kjer prevladujejo kemalisti. Vsekakor tvori zaščita manjšin bistveno stran pogojev za sistemizacijo, ki se bo predložila.

Irska mirovna pogajanja ponesrečila

DUBLIN, 11. Pogajanja med zastopniki vlade svobodne irske države in zastopniki republikanske vlade so se izjalovila.

Daljni Vzhod

Umik japonskih čet, ki so «stražile šantunsko železnico»

TOKIJO, 9. V smislu sklepov washingtonske konference so se japonske čete, ki so stražile železnico Šantung, umeknile. Evakuacija teh pokrajin s strani japonskih čet je sedaj popolnoma izvršena.

Guertler podal ostavko

DUNAJ, 11. Predsednik konfederacije Hainisch je vsled ostavke finančnega ministra Guertlerja poveril vodstvo financ začasno kancelarju Schoberju

Dnevne vesti

JAVEN SHOD. Prihodnjo nedeljo, 14. t. m., se bo vršil javen ljudski shod v Trnovem v dvorani gosp. Zajca v svrho protesta proti kršenju jezikovnih pravic našega ljudstva. Začetek ob 11. dopoldne.

Obisk kraljeve dvojice. Sedaj je že gotovo, da prideta kralj in kraljica v Trst dne 21. t. m. Kralj in kraljica se pripeljeta v Trst po morju na eni prvih italijanskih vojnih ladij. Spremljala ju bo številna eskadra italijanskega vojnega brodovja. V Trst prispe eskadra 21. t. m. predpoldne med 9. - 10. uro. Tržaški župan dr. Pitacco pojde najprej pozdravit kralja na vojno ladjo, nakar se kr. dvojica izkrca na suho, kjer jo bo pozdravil generalni civilni komisar sen. Mosconi. Po tem sprejemu se bo obrazoval sprevod, v katerem se bosta kralj in kraljica v obhodu po glavnih ulicah mesta podala na generalni civilni komisariat. Po posetu na komisariatu bo posetil kralj tukajšnji municipij. Popoldne obišče razne vojašnice, medtem ko poseti kraljica razne dobrodelne ustanove v mestu.

Drugi dan dne 22. t. m. se odpelje kr. dvojica na torpedolovki v Tržič. Po sprejemu v Tržiču se odpeljeta kralj in kraljica v avtomobilu na Kras, da obiščeta razne kraje, kjer so se vršile bitke v zadnji vojni. Popoldne obišče kr. dvojica Gorico, a zvečer se povrne v avtomobilu v Trst.

Tretji dan, t. j. 23. t. m. pojde kr. dvojica na mejo pri Postojni ter si bo ogledala tudi znamenito postojnsko jamo. Popoldne se kralj in kraljica povrneta v Trst, kjer ostaneta do drugega dne.

Četrti dan v sredo 24. t. m. odpluje vsa eskadra s kraljem proti Istri. Kralj in kraljica se izkrcata v Poreču, da obiščeta mesto. Po posetu v Poreču se zopet povrneta na ladjo, nakar odpluje eskadra v Pulo.

V četrtek 25. t. m. odpluje eskadra iz Pule proti istrskim otokom. Kralj in kraljica se izkrcata v Lošinju, da posetita mesto. Po obisku v Lošinju se en del eskadre povrne v Pulo, medtem ko bo drugi del spremljal kr. dvojico v Zader, kamor prispe 26. t. m. predpoldne.

To je v glavnem spored predstoječega obiskt kr. dvojice v novih pokrajinah. Vse podrobnosti svečanosti niso še uradno določene.

Zakasnel — — — «april»! «Sera» od minole srede je presenetila ta svet s senzacijonelno vestjo, ki pa ni presenetila — nikogar. Vsaj nobenega pametnega človeka ne! Javlja namreč svetu, da na Hrvatskem ni nikake revolucije! Ali, koliko — po tolikih ovinkih — se je morala revica turditi, da je prišla do tega prepričanja. Verjela je vestem — došlim ji tudi iz Rima —, da so zveze med Trstom in sosednjo Jugoslavijo pretrgane, da je Štipe Radić proglašen za predsednika hrvatske republike in da je med hrvatskimi uporniki in srbskimi četami v Hrvatski in Slavoniji prišlo do krvavega spopada ter da so **tisoči ranjencev s svojo krvjo** pojili plodna polja in mesta Hrvatske in Slavonije. Radi teh hudih vesti je bil — pripoveduje — cel telefonski naval na uredništvo od strani raznih oseb. Da se uveri o resnici se je «Sera» obrnila brzojavno — kako vendar, če pa so bile zveze pretrgane?! — do svojega dopisnika v Zagrebu. In dobila je odgovor, da so vse tiste vesti o revoluciji poslale spoštovano italijansko javnost — «v april»! Ali — kakor se izraža «Sera: tu ni šlo za nič drugega, nego za «zakasnel april»! Vrhu tega — tako dostavlja list — so mu redno prihajali listi iz Jugoslavije, in tudi vlaki so dospeli strogo po voznem redu, a potniki niso nič vedeli o kakršnemkoli upornem gibanju! — Tako se je «Sera» srečno uverila, da na Hrvatskem ni revolucije! Tu pa moramo že vprašati spoštovani tržaški list: čemu toliko ovinkov in dolga pot do Zagreba, ko bi bil lahko vse to izvedel hitro in doma?! Dobiva jugoslovenske liste, povprašal bi bil lahko na poštnem in brzojavnem uradu in na železniški postaji, so-li res zveze pretrgane? In vlaki so tudi redno prihajali in ž njimi potniki, od katerih bi bil mogel takoj izvedeti, kar je izvedel kasneje, po izletu v Zagreb! Sedaj pa še nekaj značilnega in zabavnega. V istem hipu, ko je «Sera» pomirila «razburjeno» javnost, da na Hrvatskem ni revolucije in da je bilo vse skupaj le zakasnel «april», je «Popolo di Trieste» še vedno premleval vesti o revoluciji in o proglašanju hrvatske republike ter je pripovedoval, da so vsa mesta po Hrvatskem v zastavah in da valovi povsod veliko radovanje . . .! Gospoda pač sanjajo o tem, kar si — želijo!

Sedemstoletnica padovanskega vseučilišča. Tukajšnja trgovska visoka šola javlja: K svečanostim, ki se bodo vršile od 13. do 17. t. m. v Padovi povodom proslave sedemstoletnice padovanskega vseučilišča je bila še posebej povabljena trgovska visoka šola v Trstu. Pri svečanem snidenju zastopstev vseh italijanskih in inozemskih vseučilišč se bo tržaška trgovska šola poklonila padovanski univerzi v imenu novih pokrajin. Akademski svet bodo zastopali rektor prof. kom. Asquini in profesorji Brunetti, Cessi, Del Vecchio in Salvioli.

Dijaki bodo poslali s svoje strani številno odposlanstvo s predsednikom tržaškega akademskega društva na čelu. Dijaško odposlanstvo bo spremljalo zastavo, ki jo je poklonilo tržaško mesto medicinski fakulteti padovanskega vseučilišča, bo gost odbora za proslavo stoletnice in se bo udeležilo svečanosti, ki se bo vršila v soboto 13. t. m. ob 12. uri v veliki vseučiliški avli. Pri tej svečanosti, kateri bo prisostvoval ves akademski zbor, se bodo izročile zastave raznih mest in univerz. V odgovor na povabilo rektorja padovanskega vseučilišča bo izročil akademski svet trgovske visoke šole v Trstu slavni univerzi poseben pozdrav v latinskem jeziku, katerega je sestavil odlični latinist prof. Camillo Cessi in ki ga je prepisal na krasen pergament prof. Hess s tukajšnje trgovske visoke šole.

Veliki v malenkostih! V nekem kraju blizu Bocna imajo požarno brambo že 40 let. V tej dolgi dobi dveh rodov je to društvo gasilo požare in varovalo imetje prebivalstva in nikakemu oblastvu ni prišlo nikoli na misel, da bi mogli biti gasilci komu nevarni. Sedaj še le so oblastva italijanske uprave v južnem Tirolu zaslutile strašno nevarnost, ki grozi od strani teh gasilcev — italijanski državi! In ta oblastva razumejo temeljito svojo dolžnost, dolžnost varuhov varnosti države. Dne 7. maja je hotelo društvo v proslavo 40-letnice svojega obstanka prirediti javno — gasilsko vajo! Toda za tem se je moral skrivati drug zločinski namen naperjen proti varnosti države. Brzkone kaka priprava za kak naskok na državo, kar pa je oblastvo na srečo še v pravem času zavohalo. In storilo je svojo dolžnost: prepovedalo je tisto nevarno vajo . . .! Srečno je preprečilo grozno nevarnost in je zopet enkrat rešila domovino! — Toda pustimo šalo! Znani rek pravi da je od resnega do smešnega le kratek korak. Tu pa je treba besedo zasukati in reči, da je od smešnega do resnega kratek korak. Ti ljubi upravitelji, ki so v tako strašnih skrbeh za varnost države, se ne zavedajo, kako s svojim malenkostnim in smešnim postopanjem ravno oni spravljajo v nevarnost — ugled oblastva in s tem tudi ugled države same pred užaljenim prebivalstvom! Veliki so v malenkostih!

Otroška naivnost. Včerajšnji «Popolo di Trieste» priobčuje nek proglas, ki so ga «zasačili» fašisti v Marezigah. Ko človek bere proglas, se mu vzdigujejo lasje in mu grejo mravljinci po udih. Neznani pisci pozivljajo namreč Marezižane, naj vzdignejo glavo in skočijo za vrat domačim fašistom. Odsekati jim je treba glavo namočiti jih v kri in jih pošteno naklestiti. Poziv pravi, da je veljaven tako kakor bi bil «sklenjen v seji.»

Popolo objavlja te čenče in nas nato vprašuje, kaj mislimo podvzeti spričo teh «balkanskih» sklepov Marežanov. «Popolu di Trieste» brez obotavljanja priznamo, da se bomo drugače ravnali kakor on.

Popolo je namreč ravnotako nedolžen kakor naiven in jemlje vsako vaško čenčo za pristno resnico. Mi ne moremo posnemati njegovih otročarij in zato denemo znameniti «proglas» v koš.

Važno za državljane Jugoslavije. Kr. jugoslovenska delegacija v Trstu nas naproša, da objavimo sledeče:

Vsi jugoslovenski podaniki, bivajoči v Julijski Krajini, ki hranijo avstrijske ali ogrske predvojne zadolžnice, naj se javijo do 14. manika t. l. v uradnih urah (od 8. do 13.) pri Kr. jugoslovenski delegaciji v Trstu, Piazza Venezia št. 1. Po tem roku se prijave ne bodo več sprejemale.

Boj med socialisti in komunisti! Že več tednov vihra hud boj med komunisti in socialisti povodom volitev delegatov za kongres zadrug Julijske Krajine. Voliti je 130 - 140 delegatov. Volitve se vršijo po okrožjih zadrug. Na vsakih 250 članov prihaja po en delegat. Dosedanje volitve so se izvršile odločno na korist socialistov. Po včerajšnjih volitvah v starem mestu in v šentvidskem okraju imajo socialisti 69, komunisti le 10 odposlancev. Ker pa je — kakor čujemo — socialistom zagotovljena zmaga tudi v Puli, Gorici, Bujah in Novemgradu, utegnejo dospeti do števila okrog sto. Imeli bodo torej nad dvetretjinsko večino. Volitve se vršijo skoro povsod ob viharnih prizorih. Na nekaterih sestankih se volitve niso mogle vršiti.

Prošnja. Znani stari naš borec v širokih delavskih slojih Ivan Jajčič se nahaja sedaj v strašni bedi. Edini vir dohodkov, ki ga je imel od prodajanja razne posode na vozičku po ulicah, mu je sedaj sovraštvo odtegnilo. Vzeli so mu tozadevno dovoljenje. Mož je v visoki starosti 76 let in mora poleg sebe preživljati 73letno ženo, ki je nesposobna za delo tudi zato, ker ima vsled padca pokvarjeno roko, in 42letno, skoraj popolnoma slepo hči Katarino. Ta nesrečna družina je večkrat po cele dni brez hrane. Prosi torej dobre ljudi, naj ji pomorejo v tem strašnem položaju! Stanuje na Corsu Vittorio Emanuele št. 39 v drugem nadstropju v ozadju. Morebitni darovi se lahko pošljejo tudi naši upravi.

Društvene vesti

«PROSVETA» (Odsek za soc. izobrazbo). V soboto 13. t. m. ob 7½ zvečer predavanje za ženske v društvenih prostorih pevskega društva «Slava» pri Sv. Mar. Magd. sp.

Predmet: «O delavnosti» predava gdčna M. Čokova. Odbor.

Tržaško kolesarsko društvo «Balkan» priredi v nedeljo, dne 14. t. m. kolesarsko dirko na črti Ajdovščina - Batuje - Dornberg - Rihemberg - Komen - Dutovlje - Kobdil - Branica - Manče - Vipava - Ajdovščina. Odhod opoldne. Dirka je samo za člane T. K. D. «Balkan». Vpisuje se vse do nedelje. Pri tej priliki so naprošeni vsi člani, da se zberejo ob 11. uri predp. v Ajdovščini. Skupen odhod iz Opčin ob 7½ zjutraj. Vpisuje tajnik Kovačič D. in odsekovi načelniki.

«Šentjakobska čitalnica» vprizori v nedeljo 14. maja v dvorani D. K. D. pri Sv. Jakobu opereto v 3 dejanjih **«Čevljar baron»**. Predstava se radi popravljanja odra ni mogla uprizoriti preteklo nedeljo. Sedaj pa je oder že dokončan in slavno občinstvo se opozarja, da pohiti v nedeljo k Sv. Jakobu k opereti, katera je pač prva po vojni. Obilna udeležba bo podkrepila nove in stare moči za nadaljnje uspešno delovanje in ob enem tudi poplačala trud in vstrajnost «Delavskega konsumnega društva» in «Šentj. Čitalnice», ki sta takoj kljub sedanjim razmeram obnovila oder. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Sodeluje pomnoženi orkester «Parma». Odbor.

Pevsko društvo «Lipa» v Bazovici priredi dne 21. majnika vrtno veselico. Na sporedu je tudi Krekova trodejanka **«Tri sestre»**. Nadaljni spored se objavi pravočasno. Bližnja društva so naprošena, da za omenjeni dan ne določijo kake svoje prireditve.

M. D. P. — Sv. Jakob. Vsi tovariši in tovarišice se snidejo v nedeljo popoldan ob 14 uri pred društvenimi prostori, da se potem skupno odkoraka v Boršt k prireditvi tamkajšnje podružnice. — Prijatelji in znanci dobrodošli!

Iz tržaškega življenja

Vlom v železno blagajno. V noči od srede na četrtek so odprli neznani vlomilci s ponarejenimi ključi glavna vrata hiše št. 11 v ulici Vincenzo Bellini in prišli na ta način na dvorišče. Tu so razbili par steklenih šip na verandi, nakar so se spustili po vrvi — prinesli so jo s seboj — v ozadje trgovine s parfumom tvrdke Ivana Angelija. Iz ozadja trgovine so se podali v pisarnico. Tu so prevrtali veliko železno blagajno, nato so segli v predale in hlastnili po kupu — papirja. O denarju ni bilo seveda ne duha ne sluha. Ker pa niso hoteli oditi brez spominčka, so spravili v žepe kakih 20 stekleničič parfuma. Vendar pa niso še končali z delom. Kmalu so prevrtali debel zid in prišli v slaščičarno Arija Riberja. Tu so imeli priliko, da so se pošteno nažrli raznovrstnih sladkarij. Žejo so si pogasili s likerjem. Polastili so se tudi 50 lir. Ko so se izpočili, so nadaljevali delo. Hoteli so namreč prevrtati zid, ki loči slaščicarno od lekarne Vardabasso. Ta načrt jim je pa splaval po vodi: med delom so bili moteni; pustili so orodje na lice mesta in pobegnili. Domneva se, da so nameravali priti skozi lekarno v zlatarnico Dobner.

Blazna ženska. Pred včerajšnjim proti večeru so pripeljali v opazovalnico mestne bolnišnice 25 letno Marijo P., stanujočo v ulici delle Beccherie. Ženska, ki je podvržena alkoholu, ima že delj časa zmračen um. V opazovalnici je bila že neštetokrat. Pred včerajšnjim jih je uganjala na trgu Sv. Katarine. Občinstvu so se nudili najrazličnejši prizori. Prišla sta dva kr. stražnika in jo odpeljala na policijo. Tam je tolkla z glavo ob zid. Par minut pozneje so jo odpeljali v bolnišnico.

Blažnež, ki je hotel umoriti mesarja. Josip C., stanujoč v ul. della Cereria št. 2, in ni bil v zadnjem času pri čisti pameti. Pogostoma je zahajal k mesarju v isti ulici in se prepiral z njim brez najmanjšega vzroka. Včasih mu je celo grozil, da ga bo umoril. Včeraj zjutraj je stopil nesrečnež zopet pred mesarja in se začel prepirati. Mesar se je pa tega naveličal in je poklical Treveca. Kmalu potem je prišel Treves. Ko ga je zagledal nesrečnež, je začel iskati nož, da bi z njim umoril mesarja. Treves ga je seveda prijel in ga nato odpeljal v opazovalnico mestne bolnišnice.

Poskušen samomor v Bošketu. Včeraj proti večeru je šel neki moški po Bošketu. Tedaj je zaslišal stokanje, ki je prihajalo iz nekega grma. Radovednost ga je gnala, da je šel h grmu. Tam je ležala ženska, ki je stokala in se zvivala od bolečini. V njeni bližini je ležala steklenička, v kateri se je nahajalo še par kapljic octove kisline. Moški je poklical telefonično zdravniška rešilne postaje. Zdravnik ji je izpral želodec, nato jo je dal odpeljati v težkem stanju v mestno bolnišnico. Tam so jo identificirali. Imenuje se: Fausta Kovačič, stara 28 let, stanujoča v zagati Cristoforo Colombo št. 8. Kaj jo je dovedlo do tega koraka, ni znano. Vendar se pa domneva, da je hotela umreti radi ljubezni. Pri njej so našli pismo. Naslovljeno je na komisarja pri Sv. Jakobu.

Nesreča pri delu. Včeraj popoldne so pripeljali v bolnišnico delavca Frana Lamachia, stanujočega v ulici Crocefisso št. 11. Delal je na Oberdanovem trgu. Pri tem mu je padel koš voza na roko in mu jo zlomil.

Tatvina na Goldonijevem trgu. Včeraj zjutraj je bila okradena na Goldonijevem trgu neka Rosa Delorenzi, stanujoča v ulici Giuliani št. 34. Neznan tat jo je okradel zlate verižice v vrednosti 250 lir.

Aretirana tata. Včeraj je bil aretiran v mestni bolnišnici neki Karl Faiman, stanujoč v ulici della Madonnina št. 28. Možakar bo dajal odgovor za tatvino in sleparijo.

— Tudi uradnika Jurija Gailija so včeraj aretirali. Na vesti ima tatvino 40.000 lir.

Tatovi v krojačnici. Preteklo noč so vdrli neznani tatovi v krojačnico Viktorja Wedlina v ulici Tigor št. 7 in odnesli par oblek ter nekaj blaga v skupni vrednosti 5000 lir.

Bil je predrzen, a je imel smolo. Včeraj zjutraj je bil aretiran na Garibaldijevem trgu neki Anton Cuppo, brez stalnega bivališča, ker je hotel okrasti Angelo Čokovo, iz Lonjerja št. 160, 110 lir. Cuppo se je izgovarjal, da ga je dovedla do takega koraka beda.

Vesti z Goriškega

Podgora. V nedeljo dne 14. t. m. priredi «Slov. Čitalnica» iz Solkana veselico v Podgori. Vprizori se veseloigra «Pri belem konjičku». Mešan zbor zapoje V. Vodopivčevo: «Naročilo». Obeta se nam obilo in vsestranske zabave. Iz prijaznosti bo sodeloval namreč tudi znani goriški kvartet. Prireditev se bo vršila v dvorani gosp. Breganta in se prične ob 4 uri pop. Pridite v velikem številu.

Vesti z Notranjskega

Št. Peter na Krasu. Povsod, celo v Paličju je vsako leto več prireditev, le v lepem Št. Petru smo spali in spali do zadnje nedelje, ko nam je naš delavni občinski tajnik — ob enem tudi tajnik «Gasilnega društva» — s svojim požrtvovalnim pevskim zborom nudil dne 7. maja v korist «Gasilnega društva» lepo zabavo: petje, dve šaloigri, dva kupleta in srečolov. Petje je splošno zelo ugajalo, zlasti ona pesmica o rožmarinu. K petju bi pripomnili le, da je vse preveč forte vsled česar izginejo mnogokrat posamezni glasovi v premočnih drugih glasovih. Šaloigri: «Vedež» in «Ženin Miha» sta vzbudili mnogo smeha in dali občinstvu mnogo užitka. Igralci in igralke so se vživeli v svoje vloge in so vsi igrali prav dobro. Le naprej po tej poti in ne dajte se vplašiti! Vsak začetek je težak. Le glede dvorane — igralo se je v gostilni pri Geržinu — bi bilo omeniti, da je bilo žalostno, da si moramo iskati hiše drugod, ko ima Št. Peter v prostorih Posojilnice tako lepo in prostorno dvorano. Veliko dvorano last Posojilnice, ki je bila pod veledelavnim g. Zupanom zgrajena v namen izobrazbe, si je prisvojilo privatno podjetje, hoteč v teh prostorih namenjenih izobrzbi, odpreti gostilno, kot da bi gostiln v Št. Petru ne bilo že več kot dovolj.

Možje, ki odločujete pri posojilnici, Št. Peter gleda na Vas! Postavite si vprašanje, kaj bo bolje za naše sinove in hčere, da bodo v prostorih, ki so namenjeni izobrazbi in lepoti, gojili lepo in dobro zabavo — kot so petje in ljudske igre — ali pa popivali. Od Vas je odvisna bodočnost naše mladine!

Vesti iz Istre

M. D. P. — Boršt, priredi to nedeljo (14. t m.) veliko vrtno veselico. Igrali se bosta naslednje dve igri: «Županova Micika,» veseloigra v dveh dejanjih, in «Damoklejev meč», burka v enem dejanju. Nastopijo razen tega različni pevski zbori z mnogobrojnimi pevskimi točkami. Delovala bo šaljiva pošta in pa bogat srečolov. Med odmori svira priznano dobra godba iz Boršta z najrazličnejšimi komadi. — Veselica se bo vršila na lepem prostoru gostilne «Vila Profesor». Pričetek točno ob 16. uri.

Gospodarstvo

Modra galica po L 2'50, žveplo po L —'90 se dobi pri Tržaški kmetijski družbi v Trstu, Via Fabio Filzi 10.

Borzna poročila.

Tečaji

Trst, dne 11. maja 1922.

Jadranska banka	130
Cosulich	290
Dalmatia	260
Gerolimich	1575
Libera Triestina	434
Lloyd	1270
Lussino	675
Martinolich	158
Oceania	185
Premuda	375

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 11. maja 1922.

ogrske krone	—. 2.40 2.50
avstrijsko-nemške krone	—.24.— —.27
češkoslovaške krone	35.60.— 36.25
dinarji	28.25.— 29.—
leji	13.25.— 14.—
marke	6.55.— 7.30
dolarji	18.60.— 18.80
francoski franki	171.75.— 17[illegible].25
švicarski franki	361.—.— 365.—
angleški funti papirnati	83.40— 83.70
angleški funti, zlati	91.25.— 93.25
napoleoni	73.— 73.75

Mali oglasi

POROČNA SOBA, moderna, lepa, z mramori in zrcalami, se ceno proda. Via dell'Istria št. 82, I. 951

HIŠA v Kobaridu št. 91 z zemljiščem, se proda. Pojasnila daje gospod Gobessi Benigno, Udine, via Emilia št. 21, Beivars. 948

HIŠICA z vrtom v bližini Montebella se proda. Čevljarnica via Pietà 5. 949

KLAVIR, v dobrem stanju se proda za L 3400. Via Rossetti 24, I desno. 952

MEBLIRANA soba se da takoj v najem. Via Romagna 26. 946

PRILETNA, zanesljiva služkinja, dobi takoj službo pri gospodu, samemu. Valdirivo 4, III. desno. 947

1 KANAPE, posamezni naslanjači, miza, posteljna zagrinjala, prodam. Prilika. Ulica S. Francesco 8, Tapetnik. 953

CREME za olepšanje kože, proti lišaju, mila, toiletne pripomočke, parfume priporoča lekarna v Il. Bistrici. 28

POROČNA SOBA iz spaljenega, suhega bukovega lesa, s psiho in tremi velikimi brušenimi stekli, se proda za L 1450.— druga, jesenova, polirana za L 1900. Cene znižane in brez konkurence. Turk, via Rossini 20. 931

KUPUJEM vreče vsake vrste. Jakob Margon, via Solitario 21. 935

NOVE POSTELJE L 60.—, vzmeti 55.—, žimnice 40.—, volnene 95.—, nočne omarice, umivalniki, chiffoniers, omare po zmernih cenah v ulici Fonderia 3. 936

KUHARICA za gostilno se sprejme. Via Geppa 9. 944

POZOR! Krone, korale, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 16

ŠIVALNI STROJI «Singer» se prodajajo na obroke, kupujejo se stari. Popravila izvršuje izvežban mehanik, perfekcijoniran v Nemčiji. Della Vedova, Coroneo 1. 760

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13—19. Via Udine 12, pt. 331

HIŠA, nova Via dell'Istria, z gostilno, stanovanje prosto, 3 sobe, kuhinja, se proda za 30.000 lir. Via Madonnina 4, II. od 3—6. 954

Oglasi v „EDINOSTI" imajo najboljši uspeh

POZOR!

Prodajalci in mizarji!

Okraski za rakve, pajčolanasta pokrivala, obleke in čevlji za mrtvece. 30

Zaloga na debelo po zmernih cenah

A. KUNZE, Trst, Via Ugo Foscolo št. 15.

†

Umrl je danes zjutraj, po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakrementi

VIKTOR ČEBRON

slušatelj tehnike v Ljubljani

v 21. letu svoje dobe.

Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj, 13. t. m.

RIHEMBERK, 11. maja 1922.

320 ŽALUJOČA DRUŽINA.

KNJIŽEVNA NOVOST!

ŠEST MLADINSKIH IGER

Spisala Josip Ribičič in Ivan Vouk. Izdalo in založilo društvo Prosveta v Trstu. Cena broš. knjigi 5 L, vezani 7 L. — Cena posameznim snopičem 1'50 L.

I. snopič Jos. Ribičič: «Vraže», trodejanka.

II. snopič Jos. Ribičič: «Škrati», dvodejanka in «Pri Sv. Petru», enodej.

III. snopič Jos. Ribičič: «Čudodelna srajca» in «Mladje» enodejanki.

IV. snopič Iv. Vouk: «Trije snubci», tri slike.

Na prodaj v naslednjih knjigarnah:

J. Štoka, Trst, ulica Milano, Trani, Trst, ulica Cavana, Kat. tisk. dr. v Gorici, ulica Carducci, kakor tudi pri «Prosveti», Trst, ul. Fabio Filzi št. 10, I.

„DEGANELLO"

italijanska tovarna motorjev na težko olje, pritrjenih in premakljivih.

Milan - Piazza Ferrari 3 - Milan

Specijaliteta: Lokomobili za mlatilnice in mline. Stroji in potrebščine za mline. (273)

Največji prihranek. Največja izdatnost.

Zastopnik: P. Concato, Trst, Via Mercadante 1

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca štev. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Uradne ure za stranke od 9 do 13.

Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt

Št. telef. 25-67.

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman (137)

Filip je spet zaplakal, kajti v Krancu je izgubil svojega najzvestejšega prijatelja. — —

Po sedmih dneh, bi jih Filip preživel v trpkem in bolestnem premišljevanju, je dospel na Pulo Penang, kjer je naletel na ladjo, ki je odhajala v Goo. Vzporedno ž njo je jadral s svojo pirogo in spoznal, da je ona ladja «brig» pod portugalsko zastavo, ki je imela na krovu le dva Portugalca, ostalo moštvo pa so tvorili domačini. Predstavil se jim je za Angleža v portugalski službi, ki je doživel brodolom in ker je bil pripravljen plačati voznino, so ga radi vzeli na krov. Nekaj dni kasneje so se odpeljali.

Vožnja je bila srečna; po šestih tednih so pristali v pristaniščU Goo in naš junak se je takoj odpravil v mesto, kjer si je najel stanovanje. Začel je poizvedovati po Amini, a brez uspeha.

«Gospod», mu je rekel gostilničar, jutri se vrši veliki autodafé (delo inkvizicije) in pokakati moramo, da bo preje dokončano. Potem bom vam skušal iti na roko in poizvedoval. Medtem pa si oglejte mesto. Jutri vas tudi popoljem ven, kjer boste gledali veliko procesijo — potem pa ukreneva, kar se da ukreniti.»

Filip je odšel, si nakupil obleke, se dal obriti, in hodil po mestu, ozirajoč se na okna, če mogoče ne zapazi kje Amine. Na nekem oglu je menil videti patra Matthiasa in stekel k njemu, toda menih mu ni dal nobenega odgovora in si že preje prekril glavo s kapuco.

«Motil sem se,» je mislil Filip, «toda še vedno sem uverjen, da je bil.»

Ini imel je prav; bil je pater Matthias, ki se je bal priti s Filipom skupaj. Ves utrujen se je vrnil na večer v gostilno, kjer je bila zbrana mnogobrojna družba potnikov in drugih tujcev, ki so prišli od vseh strani, da bi prisostvovali slovitemu autodaféju.

«Radoveden sem kakšen je ta obred,» je rekel Filip sam pri sebi, ko je legel v posteljo, «za nekaj časa mi bo raztresel mračne misli, kajti Bog ve, kako bolestne še bodo Amina, ljuba Amina, naj te varujejo angeljil»

39. POGLAVJE.

Čeprav naj bi prihodnje jutro končalo vse Aminino trpljenje in strah, njeno kratko trajajočo zemsko srečo, njeno trpljenje in negotovost, je vseeno trdno spala, dokler je ni vzbudil ječar, ki je vstopil z lučjo v roki v sobo. Amina se je zdrznila, kajti sanjala je o svojem soprogu in presrečnih urah naslednjosti, zdaj pa se je prebudila v žalostno resničnost. Ječar je imel v roki obleko in Amini naročil naj se obleče. Prižgal ji je luč in odšel. Obleka je bila iz črnega blaga z belimi progami. — Nato se je Amina spet vrgla na posteljo in si skušala zopet predočiti sen, ki ji ga ječar prekinil, toda zaman. Dve uri sta potekli in zdaj jo je prišel ječar iskat. Prepeljal jo je v velik prostor, kjer je bilo zbrano mnogo črnooblečenih ljudi. Toda Amino so odpeljali v neki drug prostor, kjer je bilo še par njej podobno oblečenih ujetnikov, ki je bila vsem določena smrt ob kolu. Podali so ji dolgo svečo v roke in neki duhovnik jo je skušal pripraviti na zdnjo uro, a ga je odvrnila. Amina je morala z ostalimi vred čakati še več ur, predno se je procesija začela, kajti ječar jo je zbudil že ob dveh ponoči.

Solnce se je dvignilo kakor sijajni zlati ščit in oblil tisoče in tisoče ljudstva, ki je napolnilo ž zelo zgodaj vse ulice in trge, po katerih bi imel iti sprevod. Začelo se je zvonenje in ujetnike so odvedli v veliko dvorano, da so lahko uredili sprevod.